

Joensuun kaupungin ohjeistus vaikutusten ennakkoarviointiin

Ohjeistus vaikutusten ennakkoarvioinnin tekemiseen:

Vaikutusten ennakkoarvioinnissa arvioidaan valmisteltavaa asiaa ja sen tavoitteita ennakkoon määriteltujen näkökulmien kautta (vaikutustyytit). Tavoitteena on tuoda esille sekä lyhyet- sekä pitkäaikaiset vaikutukset. Vaikutusten ennakkoarvioinnilla tavoitellaan läpinäkyvää päätöksentekoa.

Lainsäädäntö antaa perusteet vaikutusten ennakkoarvioinnille. Muun muassa kuntalain 1 § ja 115 §, terveydenhuoltolain 11 § ja maankäyttö- ja rakennuslain 9 § ohjaavat vaikutusten ennakkoarviointia.

Kuntaliitto on antanut ohjeistuksen vaikutusten ennakkoarviointiin. Joensuun kaupunki soveltaa ennakkoarviointiprosessissa Kuntaliiton ohjeistusta seuraavasti:

1) Valmistelija ratkaisee, tarvitaanko ennakkoarviointia vai ei.

Ennakkoarviointi tulee kuitenkin tehdä aina, kun valmisteltavalla asialla on merkittäviä vaikutuksia seuraaviin:

- eri ikäisiin kuntalaisiin sekä sukupuoleen ja sosiaalisiin vaikutuksiin
- vammaisiin huomioiden eri vammaisryhmät
- kaupungin organisaatioon ja henkilöstöön
- kaupungin talouteen
- ympäristöön
- yrityksiin

Valmisteltavat asiat voivat liittyä mm palveluverkkoon, kuntalaisten elinoloihin ja elinympäristöön, alue- ja yhdyskuntarakentamiseen, energiatalouteen, liikkumiseen, kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriympäristöön ja rakennettuun ympäristöön.

2) Vaikutusarvioinnin tekeminen. Tunnistetaan, arvioidaan ja kirjataan vaikutukset. Tarvittaessa tarkastellaan asioita monialaisesti ja moniammatillisesti ja kuullaan kohderyhmää.

3) Kirjataan vaikutusten johtopäätökset.

4) Vaikutusarviointi otetaan huomioon valmistelussa ja päätöksenteossa.

Ennakoarviointia ei tarvitse tehdä silloin, kun kyseessä on mm.

- talousarvio
- valtuustoaloite
- oikaisuvaatimus
- viranhaltijapäätös
- tiedoksi merkittävä asia
- viranhaltijan nimeäminen
- konsernistrategia ja strategian toteutus
- kaavaprosessi (tehdään maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti)
- lautakunnan toimialaan kuuluva erityisasia, kuten yksilöhuoltojaoston asia
- asia, jolla ei ole merkittäviä vaikutuksia kuntalaisen hyvinvointiin ja terveyteen, tiettyyn väestöryhmään, kunnan talouteen, yritystoimintaan, henkilöstöön, johtamiseen ja ympäristöön

Valmistelija tuo esille ennakoarvioinnin johtopäätökset sekä huomioi nämä asian valmistelussa sekä päätösesityksessään. Mikäli valmisteltavalla päätöksellä on useita toteutusvaihtoehtoja, tulee ne tuoda ilmi ja perustella johtopäätöksissä.

Joensuun kaupunki on osana Lapsiystävällinen kunta -työskentelyä sitoutunut tekemään lapsivaikutusten ennakoarviointia osana lapsia koskevaa päätöksentekoa.

Lapsivaikutukset kirjataan Kuntalaisvaikutukset -lomakkeelle omaan kohtaansa.

Huomioitavaa on, että merkittävässä hankkeissa lapsivaikutuksia tulee koota laajasti hyödyntämällä moniammatillista yhteistyötä ja eri lähteitä.

Laajan lapsivaikutusten arvioinnin prosessikuvaus:

1. Kootaan asiantuntijaryhmä ja kartoitetaan olemassa oleva tieto (esim. alueelliset tilastot, kouluterveyskysely, edelliset lapsivaikutusten arvoinnit vastaavista päätöksistä jne.)
2. Kerätään puuttuva tieto (tutkimukset, asiantuntijalausunnot, lasten kuuleminen...)
3. Tehdään tiedon pohjalta ratkaisuvaihtoehtojen punninta, jossa tunnistetaan vaihtoehtojen positiivisia, neutraaleja ja negatiivisia vaikutuksia. Vaikutuksia tarkastellaan lasten oikeuksien toteutumisen näkökulmasta.
4. Tuotetaan suositukset jatkovalmistelua varten ja raportoidaan arvioinnin tuloksista päätöksentekojärjestelmille

PERUSTIEDOT VAIKUTUSTEN ENNAKKOARVIOINTI KOHTEESTA

Asia:	Asevelipuiston leikkipaikan peruskorjaus
Toteutusvaihtoehto 1	Asevelipuiston leikkipaikan peruskorjaus
Toteutusvaihtoehto 2	
Toteutusvaihtoehto 3	
Päättävä toimielin / päättävät toimielimet:	Kaupunkrakennelautakunta
Arvioitu päätösaikataulu:	maaliskuu 2024
Valmistelijat:	Jaana Mähönen, Virpi Mononen, Tero Toivanen

Valitse vaikutusten ennakkoarviointikohteet

Valitse mitä vaikutustyyppisiä haluat arvioida	
1. Eri ikäiset kuntalaiset	☒ Kyllä

- | | |
|---|---|
| 2. Vammaiset huomioiden eri vammaisryhmät | ☐ Kyllä |
| 3. Kaupungin organisaatio ja henkilöstö | ☐ Kyllä |
| 4. Kaupungin talous | ☐ Kyllä |
| 5. Ympäristö | ☒ Kyllä |
| 6. Yritykset | ☐ Kyllä |

1. ERI IKÄISET KUNTALAISET

1.1 Vaikutus erityisesti johonkin tiettyyn ihmisryhmään

Esim. opiskelijat, etninen tausta, kieli, erityisryhmä?

Asevelipuiston leikkivälineet on pyritty valitsemaan siten, että alueella olisi tekemistä monen ikäisille lapsille. Leikkipaikan oleskelualue tarjoaa varjoisia istuskelupaikkoja pergolakatoksineen kaiken ikäisille . Puiston pienimuotoinen kuntoilu- ja oleskelupiste palvelevat alueen nuorisoa ja kuntoilijoita. Asevelipuiston asukaskysely tehtiin kaupungin nettisivuilla 24.5-7.6.2023. Kyselyyn vastasi lapsia 4,9%, nuoria 0%, aikuisia 93,5% ja senioreita 1,6%. Kaikkiaan vastauksia tuli 61 kpl.

1.2 Vaikutukset fyysiseen terveyteen ja turvallisuuteen

Lapset

Leikkipaikka tarjoaa mahdollisuuden monipuoliseen ja kannustavaan liikkumiseen kaiken ikäisille lapsille ja nuorille turvallisessa ympäristössä.

Työikäiset

Lapsen huoltajat kannustavat lasta liikkumiseen ja yhteiseen oleskeluun puistoalueella. Työikäisille puistoalueella on pienimuotoinen kuntoilualue.

Ikäihmiset

Ikäihmiset voivat käyttää puiston oleskelu- ja kuntoilualueita kohtaamispaikkoina.

1.3 Vaikutukset psyykkiseen hyvinvointiin ja ihmissuhteisiin

Lapset

Lapsi saa uusia kavereita sekä kokemuksia, sekä turvallisen leikkialueen.

Työikäiset

Lasten huoltajat kohtaavat toisia huoltajia ja pystyvät vaihtamaan ajatuksia.

Ikäihmiset

Ikäihmisille mahdollistetaan toistensa tapaaminen.

1.4 Vaikutukset toimeentuloon

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

1.5 Vaikutukset palvelujen saatavuuteen

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

1.6 Vaikutukset elinympäristöön

Lapset

Lapsen elin- ja toimintaympäristö muuttuu turvallisemmaksi.

Työikäiset

Ikäihmiset

1.7 Vaikutukset kulkuyhteyksiin ja liikkumiseen

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

1.8 Vaikutukset yhdenvertaisuuteen, tasa-arvoon ja sukupuoleen

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

1.9 Vaikutukset mielekkääseen vapaa-ajanviettoon

Lapset

Peruskorjauksen myötä lapsilla on käytössä uudenaikaiset ja turvalliset leikkivälineet ympäristöineen.

Työikäiset

Ikäihmiset

1.10 Jokin muu, mikä?

**Pyydetään lausunto
tarvittavilta
sidosryhmiltä**

- ☐ Kyllä
☒ Ei

Miksi ei pyydetä lausuntoa?

Asevelipuiston asukaskysely tehtiin kaupungin nettisivuilla 24.5-7.6.2023. Kaikkiaan vastauksia tuli 61 kpl.

Kuntalaisvaikutuksen johtopäätökset:

Asukaskyselyn perusteella toiveissa korostui toiminnan lisääminen. Suunnitelmissa pyrittiin ottamaan huomioon asukkaiden toiveita suunnitelmaa laadittaessa.

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

5. YMPÄRISTÖ

Ihmisten elinympäristö ja viihtyvyys

Alueen peruskorjauksen muutokset lisäävät puiston leikkivälineiden käytettävyyttä, virkistysmahdollisuuksia ja viihtyvyyttä.

Maaperä, vesistöt, luonnon monimuotoisuus, ilmasto

Luonnon monimuotoisuutta lisätään muuttamalla nurmialueita uusniityiksi lisäämällä kukkivaa kasvillisuutta ja maalahopuita.

Maisema, kaupunkikuva, kulttuuriperintö

Suunnitelmassa on huomioitu puiston rooli leikki- ja virkistysalueena.

Jokin muu, mikä?

Ympäristövaikutusten johtopäätökset:

Suunnitelma lisää alueen toiminnallisuutta uusien leikkivälineiden muodossa sekä viihtyvyyttä ja luonnon monimuotoisuutta virkistysalueena.

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

Ennakkoarvioinnista vastaava

Päivämäärä

pp.kk.vvvv

03.10.2023

Nimi

Jaana Mähönen, Virpi Mononen

Anna se sähköpostiosoite minne vaikutusten ennakkoarviointi
liitteineen toimitetaan * = on pakollinen kenttä

etunimi.sukunimi@joensuu.fi

tero.toivanen@joensuu.fi